

TN § 46 Tilläggsanslag VSVV

Ärendenummer: TN 2026/469

Tekniska nämndens beslut

1. Tekniska nämnden beslutar att ansöka om tilläggsanslag om 125 miljoner kronor i investeringsbudget för projekt ombyggnation av Visby vattenverk.
2. Tekniska nämnden ger teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att starta tilläggspjekt enligt förvaltningens beskrivning.
3. Beslutet förklaras omedelbart justerat.

Sammanfattning

Som en del i Visby framtida vattenförsörjning är ombyggnationen av Visby Södra Vattenverk (VSVV) ett steg i att trygga befintlig vattenproduktion avseende råvattenkvaliteten och delvis kvantitet, samt möjliggöra framtida dricksvattenproduktion till Visby med omnejd i sin helhet. Ombyggnationen av Visby södra vattenverk ska ersätta de tillfälliga vattenverken som uppfördes under 2024.

På grund av förändrade förutsättningar i dricksvattenproduktionen och kraftiga avvikelser i dricksvattenkvaliteten i Visby, parallellt med att VSVV vattenverk byggs om, behövs ytterligare anpassning av dricksvattenprocesserna i Visby. De första åtgärderna är på plats, vilket möjliggjorde hävning av kokningsrekommendationerna i januari 2026. Planerade underhåll och åtgärder fortlöper i led med detta. Ett reviderat analysarbete visar dock att ytterligare behov av barriär/rening krävs för att kunna uppnå fullgod dricksvattensäkerhet och full kapacitet med befintliga råvattentillgångar. Att tillföra barriärer kräver dock att en ny process etableras i en ny byggnad. Detta skulle även minska kvalitetsvariationerna på dricksvattnet mellan vattenverken och därmed även i ledningsnätet.

Föreslagen åtgärd följer inte det inriktningsbeslut som togs i tekniska nämnden

2023-01-31 §19 eller det beslut som togs 2024-05-29 §104 avseende genomförande av projektet. Kostnaderna för projektet ligger utanför den investeringsram som finns beslutad i mål- och budget 2026-2028 för Visby vattenförsörjning. Åtgärden ryms således inte inom gällande projektbudget för VSVV, men den bedöms ändå vara nödvändig och akut att genomföra för att säkerställa dricksvattenkvaliteten och tillräckligt med vatten för Visby.

Bedömning

Barn- och genusperspektiv – Säkerställer framtida dricksvattenkvalitet för kommande generationer så att barn och ungdomar kan få god tillgång till ett säkert dricksvatten. I projektet kommer möjligheterna att kunna ha utställning i området för att sprida kunskap om vattnets väg till kranen ses över.

Landsbygdsperspektiv – Besökare är en stor inkomstkälla för hela Gotland, skapar många arbetstillfällen och möjliggör egenföretagande och verksamheter över hela ön under ett gemensamt starkt varumärke. VA- och avfallsavdelningen skapar förutsättningar för en fortsatt utveckling och möjliggörande av nybyggnation, samt att täcka behovet för besöksnäringen över hela ön.

Ekonomisk konsekvensanalys – Tilldelad budget för projektet VSVV är 325 000 000 kronor. Projektets tre huvuddelar beräknas med varsin rikt kostnad som sedan tas till nämnd för beslut innan start. H4 (dvs den här föreslagna åtgärden) är inte med i tilldelad budget och kräver ett tillägg om 125 mnkr i investeringsmedel utöver de redan beslutade medel om 325 mnkr.

Även ökade driftkostnader under 2026 samt reinvesteringsmedel under 2026 tillkommer och totalt finansieras H4 av följande poster.

- Ökade investeringsmedel om 125 mnkr (investering i hall och process)
- Ökad driftkostnad på 10 mnkr (hyra av containrar)
- Ökade driftkostnader under 10 år om ca 1 mnkr/år. (Personal och materiel)
- Reinvesteringkostnader på 20 mnkr som finansieras av befintliga medel

Kostnaderna bör finansieras genom justering av VA-taxan. Grovt räknat motsvarar detta en utökning av VA-taxan om ca 4%.

Miljö- och klimatperspektiv – Processbyggnaden placeras och utformas så att den kan nyttjas inom VA-verksamheten även efter att processerna inuti har avvecklats. Befintliga planer på en fordonshall tas i beaktande i utformningen. Byggnaden förbereds för att kunna installera solceller. Genom åtgärderna kan kapaciteten i befintliga vattentäcker hållas så hög som möjligt och minska risken att tvingas ta till akuta åtgärder i en vattenbrist.

Beställare

VA avdelning - Projekt/Utveckling verk.

Entreprenad-/uppdragsform

Totalentreprenad enligt ABT 06 (entreprenören ansvar för projektering) som generalentreprenör (en avtalspart) i samverkan.

Ersättningsform

Löpande räkning enligt självkostnadsprincipen med offererat entreprenörarvode på 12%.

Avtalsform

Avtalsformen är partnering/samverkan. Det innebär att beställare och entreprenör gemensamt löser de uppgifter/problem som uppkommer genom

ett öppet samarbete och integrerad projektorganisation. Beställare och entreprenör arbetar tillsammans mot ställda mål: kvalitet, tid, ekonomi. I befintligt avtal omfattar entreprenaden om-, till- och nybyggnad av det vattenverk som beskrivs ovan. Projektet VSVV är en del i Visbys framtida vattenförsörjning och omfattar uppförandet av en ny processbyggnad med tillhörande distributionsbyggnad och reservoarer. I entreprenaden ingår bl.a. rivning av befintliga byggnader, tillbyggnad och nybyggnad av en ny processhall och distributionsbyggnad. Under entreprenaden får inte vattendistribution eller pågående drift av befintlig anläggning störas eller äventyras.

Entreprenaden delas upp i olika huvuddelar för att möjliggöra att entreprenadarbeten sker under pågående drift samt parallellt med projektering och utredning av framtida process. Huvuddelarna ändras och utformas under projektets projekteringsfaser med nya/ändrade huvuddelar finansierade som riktkostnadsändringar.

Ärendets behandling under mötet

Avdelningschef Jenny Iversjö, senior sakkunnig Susanne Pettersson, projektledare Jonas Sundgren och Per Östman föredrar ärendet.

Ordförande ställer proposition på förvaltningens förslag till beslut och finner att det vinner bifall samt förklarar paragrafen omedelbart justerad.

Protokollsanteckningar

Tomas Rådkvist (MP) medges följande protokollsanteckning:

"Det är olyckligt att nämnden får så kort tid på sig och i princip får ta beslut på sittande möte i en så viktig fråga. En heltäckande riskanalys saknas exempelvis i underlaget, liksom en tidplan. Visst är vårt vatten viktigt men vi måste också få en chans att fatta bra beslut."

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen 2026-02-10

Tekniska nämnden 2023-01-31 (2023-01-31 TN §19)

Tekniska nämnden 2024-05-29 (2024-05-29 TN §104)

Tekniska nämnden 2024-10-23 (2024-10-23 TN §188)

Presentation på sammanträde

Skickas till

Regionstyrelsen